

Sygn. akt IX Ca 612/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mirosław Wieczorkiewicz
Sędziowie:	SO Dorota Ciejek (spr.) SR del. Jacek Barczewski
Protokolant:	prac. sąd. Kamila Kołodziejczyk

po rozpoznaniu w dniu 3 kwietnia 2014 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa Gminy N.

przeciwko M. K. (1) i B. K.

o wydanie

na skutek apelacji pozwanych od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie XI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w Nidzicy

z dnia 19 marca 2013 r., sygn. akt XI C 70/13,

uchyla zaskarżony wyrok, znosząc postępowanie w całości i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt IX Ca 612/13

UZASADNIENIE

Powódka Gmina N., w imieniu której działał Zarząd (...) Spółka z o.o. w N., wniosła pozew o nakazanie pozwanym M. K. (1) i B. K. wydanie garażu położonego na działce nr (...) w N. przy ul. (...) oraz zasądzenie od pozwanych kosztów procesu.

Uzasadniając swoje żądanie powódka wskazała, iż garaż stanowi jej własność, a pozwani nie mają do niego tytułu prawnego, chociaż go użytkują.

Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa wskazując, iż mają tytuł prawny by użytkować sporny garaż.

Wyrokiem z dnia 19 marca 2013 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie XI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Nidzicy nakazał pozwanym M. K. (2) i B. K. aby wydali powodowej Gminie N., w imieniu której działa Zarząd (...) sp. z o.o. w N.,

garaż położony w N.przy ul. (...)na działce nr (...), oraz zasądził od pozwanych na rzecz powódki kwotę 200 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W ocenie Sądu Rejonowego Gmina N. jest właścicielem gruntu i garażu, co daje jej legitymację do żądania wydania garażu. Pozwani nie mają natomiast uprawnienia wynikającego z art. 211 ustawy z dnia 21 listopada 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, gdyż w określonym terminie nie złożyli wniosku o nabycie nabycia tego garażu na własność oraz oddania w użytkowanie wieczyste gruntu niezbędnego do korzystania z tego garażu.

Powyższy wyrok zaskarżyli apelacją pozwani, zarzucając nieważność postępowania z uwagi na naruszenie art. 214 § 1 k.p.c., w konsekwencji czego zostali oni pozbawieni możliwości obrony swych praw.

Wskazując na powyższy zarzut skarżący wnieśli o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu podali, iż w dniu rozprawy wyznaczonej na 19 marca 2013 r. godz. 13:00 w budynku Sądu Rejonowego w Olsztynie XI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego w Nidzicy nie mieli możliwości dotrzeć do Sądu z uwagi na trudne warunki atmosferyczne i wypadek drogowy, które spowodowały zablokowanie drogi wyjazdowej z G.. Pozwany M. K. (1)skontaktował się telefonicznie z sekretariatem XI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego Sądu Rejonowego w Olsztynie. Poinformował wówczas o zdarzeniu uniemożliwiającym pozwanym dotarcie do Sądu, prosił o sporządzenie stosowanej notatki urzędowej na tę okoliczność oraz wniósł o odroczenie terminu rozprawy. Mimo zaistnienia powyższych okoliczności Sąd na terminie rozprawy w dniu 19 marca 2013 r. przesłuchał świadka oraz zamknął rozprawę i wydał wyrok. Z tego względu pozwani zostali pozbawieni możliwości ochrony swoich praw, bowiem z przyczyn niezależnych nie uczestniczyli w przesłuchaniu świadka, którego zeznania mogły być istotne dla dalszego biegu procesu i od którego uzależnione były dalsze wnioski dowodowe zmierzające do wykazania bezzasadności pozwu.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Podniosła, iż zarzuty pozwanych są chybione, gdyż niekorzystne warunki atmosferyczne występują powszechnie w okresie zimowym, wobec czego nieobecność stron nie była wywołana nadzwyczajnymi wydarzeniami, których nie można było przewidzieć, a co za tym idzie zaistniałe okoliczności nie uzasadniają uznania, że postępowanie sądowe zostało dotknięte nieważnością.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna. Podniesiony przez skarżących zarzut nieważności postępowania, zasługuje na uwzględnienie i skutkuje uchyleniem wyroku.

Zgodnie z art. 379 pkt 5 k.p.c. nieważność postępowania zachodzi wówczas, gdy strona została pozbawiona możliwości obrony swych praw. Pojęcie to jest bardzo ogólne. W orzecznictwie przyjmuje się, iż pozbawienie strony możliwości obrony swoich praw polega na tym, że z powodu wadliwych czynności procesowych sądu lub strony przeciwnej nie mogła ona brać i nie brała udziału nie tylko w toku całego postępowania, ale także w jego istotnej części, przy czym chodzi o całkowite faktyczne pozbawienie możliwości obrony (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2002 r. II CKN 399/11, LEX nr 196607).

Analizując, czy doszło do pozbawienia strony możliwości działania trzeba w pierwszej kolejności rozważyć, czy nastąpiło naruszenie przepisów procesowych, następnie ustalić, czy uchybienie to wpłynęło na możliwość strony do działania w postępowaniu, w końcu zaś ocenić, czy pomimo zaistnienia tych okoliczności strona mogła bronić swoich praw w procesie. Dopiero w razie kumulatywnego spełnienia wszystkich tych przesłanek można przyjąć, że strona została pozbawiona możliwości działania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2008 r. V CSK 488/2007, LEX nr 424315).

Mając na uwadze powyższe zauważyć należy, że w sprawie niewątpliwie doszło do naruszenia przepisów postępowania, gdyż z art. 214 § 1 k.p.c. wynika, iż rozprawa ulega odroczeniu, jeżeli nieobecność strony jest wywołana m.in. znaną sądowi przeszkodą, której nie można przewidywać. Niewątpliwie taką okolicznością są niekorzystne warunki atmosferyczne oraz zdarzenia drogowe uniemożliwiające stronie dotarcie na rozprawę. Pozwani zamieszkali poza siedzibą Sądu pierwszej instancji nie przybyli na rozprawę bezpośrednio poprzedzającą wydanie wyroku wskutek nadzwyczajnych trudności komunikacyjnych wywołanych opadami śniegu. Należy zatem podzielić stanowisko skarżących, że nieuwzględnienie przez Sąd Rejonowy faktu, że wskutek okoliczności od nich niezależnych nie mogli oni stawić się na wyznaczony termin rozprawy spowodowało naruszenie powołanego przepisu art. 214 k.p.c. W aktach sprawy zamieszczona została notatka służbowa, z której wynika, że w dniu ostatniej rozprawy pozwani uprzedzili Sąd, iż wobec warunków atmosferycznych i wypadku drogowego, które spowodowały zablokowanie drogi, nie dojadą do budynku Sądu w czasie umożliwiającym wzięcie udziału w rozprawie. Trzeba przyznać rację pozwany, że była to przeszkoda, która odebrała im możliwość uczestniczenia w istotnej dla nich części postępowania, która zakończona została wydaniem wyroku. Nieodroczenie rozprawy spowodowało zatem naruszenie ich prawa do obrony.

Należy również podkreślić, że zgodnie z art. 378 § 1 k.p.c. w ramach kontroli instancyjnej Sąd drugiej instancji bierze z urzędu pod uwagę nieważność postępowania także w zakresie wykraczającym poza zarzuty apelacyjne. W tej mierze Sąd Okręgowy ustalił, iż pełnomocnik strony powodowej nie był należycie umocowany do reprezentowania Gminy N. w niniejszej sprawie.

Powództwo w imieniu powódki Gminy N. zostało wniesione przez Zarząd (...) Spółkę z o.o. w N.. Podmiot ten wywodził swe umocowanie do działania w niniejszej sprawie z pełnomocnictwa udzielonego w dniu 2 lutego 2009 r., oznaczonego nr (...). Z treści tego dokumentu wynika, iż pełnomocnictwo zostało udzielone przez Burmistrza Gminy N. nie spółce, lecz pełniącemu funkcję prezesa spółki R. C.. Dodatkowo wskazać należy, iż zakres przedmiotowy tego pełnomocnictwa mającego charakter rodzajowy obejmował zawieranie i rozwiązywanie w imieniu Gminy N. umów najmu lokali mieszkalnych, socjalnych użytkowych i umów dzierżawy gruntu z przeznaczeniem na postawienie garaży typu „blaszak”, prowadzenie procesów sądowych związanych z realizacją pkt 1 pełnomocnictwa oraz udzielanie dalszych pełnomocnictw. W tej kategorii spraw nie mieści się zatem sprawa o wydanie garażu murowanego. W związku z powyższym również dalsze pełnomocnictwo udzielone przez Prezesa Zarządu (...) Spółki z o.o. w N. radcy prawnemu H. B. do reprezentowania w sprawie o wydanie garażu było nienależyte, gdyż Prezes Zarządu miał prawo udzielać pełnomocnictw procesowych jedynie w zakresie posiadanego umocowania.

Ze względu na skutki stwierdzonej nieważności postępowania przed Sądem Rejonowym bezprzedmiotowa stała się ocena zasadności pozostałych zarzutów apelacji.

Z powyższych względów na podstawie art. 386 § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji wyroku.